

vsled ujim (toče) zadetim kmetovalcem tudi denarne podpore. Enak sklep za druge okraje se ni mogel skleniti, ker so se okrajni pomožni odbori še le v zadnjem času sestavili; vendar so razmere v drugih okrajih ravno tako žalostne kakor v laškem okraju. Kljub temu se dosedaj, kolikor je podpisanim znano, ni dovolj storilo, da se prebivalstvu s podelitvijo živil in denarnih podpor olajša žalostno stanje. Stavimo nujni predlog: Visoka zbornica naj sklene: „C. kr. vlada se poziva, radi slabega gospodarskega položaja prebivalstva v sodnih okrajih Laško, Sevnica, Smarje, Rogatec, Kozje, posebno o pomanjkanju živil takoj poizvedovati in podeliti bednemu prebivalstvu živila (koruzo, krompir itd.), dalje vsled ujim zadetim tudi denarne podpore.“ — Dr. Benkovič, dr. Korosec in tovariši.

— Radi umešavanja italijanske vlade v vprašanje ustanovitve vseučilišča za avstrijske Italijane je poslanec dr. Benkovič interpeliral ministrskega predsednika.

— Srbija. Srbska vlada namerava izročiti vevlastem spomenico, v kateri zahtevajo samostalnost Bosne, zase pa del bosanskega ozemlja, da more izpeljati železnico do morja. Na Dunaju izjavljajo, da o kaki zemeljski odškodnini za Srbijo ne more biti govora. — Črnigori v Belgradu nič več ne zaupajo in trdijo, da se minister Tomanovič in knez Nikita vzlic svojim radikalnim govorom pogajata z Avstrijo. — V tajni seji skupščine je vojni minister general Živkovič odgovoril na interpelacije socialističnega poslanca Kazleroviča. Minister je priznal, da so se pri dobavah za armado zgodila velika pomeverjenja. Velik del denarja, namenjenega za oboroženje, sploh manjka, pri dobavah pa so se plačale velike podkupovalne vsote. Pomeverjenja so posebno velika pri naročilih novih topov. Veliko visokih častnikov je hudo kompromitiranih (zapletenih) in bodo občutno kaznovani. Poslanec so na to vzklikali: „S tako armado in s takimi častniki ne moremo vojevati vojske!“ Kmečki poslanci so se pritoževali, da se vpoklicajo rezervisti čisto samovoljno; kdor veliko plača, temu ni treba na vaje. Pritoževali so se tudi, da rezerviste slabo hranijo in oblačijo. General Živkovič je obžaloval nered in obljubil, da jih odpravi.

Mala politična naznanila.

Dne 22. januarja: Portugalska vlada je prepovedala v Lizboni in v Oportu 400 shodov, ki so jih sklicali republikanci. — Po parigradskih poročilih je včeraj ponehal turški bojkot proti avstrijskemu blagu. — V Smirno so iz Soluna poslali nujno bataljon vojakov, ker v Mali Aziji zelo vre. — V Rusiji je policija zaprla 28 revolucionarjev, ki so nameravali usmrtiti visoke osebe.

Dne 23. januarja: V državnem zboru je bil včeraj soglasno sprejet nujni predlog poslanca Kalina glede preskrbe vdov in sirot po v vojski padlih vojaki. — V Carigradu je policija zaprla osemindvajset oseb in dognala, da je v Turčiji 20.000 oseb zapletenih v zaroto, da zruši sedanjo ustavo, da odstrani ministre ter prisili sedanjega sultana, da se odpove. Tudi sultanov sin je zapleten v zaroto. — Iz Rusije poročajo, da ministrski predsednik Stolipin skoro gotovo pade. Proti njemu je vsa desnica. — Iz Fabrisa v Perziji je pobegnilo 400 beguncov v Rusijo, ki pripovedujejo, da perzijske čete grozno gospodarijo. Do 4000 oseb obsodijo vsak dan na smrt.

Dne 24. januarja: Češki namestnik je naznanil voditeljem čeških strank, da odpravijo bumel, če prihodnjega buma Čehi ne bodo motili. — Cesar je sankcioniral postavo o ustanovitvi trgovske in obrtne zbornice za Bosno in Hercegovino. — Čehi kandidirajo pri namestnih deželnozbornih volitvah na Dunaju v VII. in X. volilnem okraju ministra Pacaka. — V Sofiji so zaprli 6 oseb, ki so osumljene, da so se udeležile zarote proti kralju Ferdinandu. — Odposlanstvo srbskih častnikov je stavilo vojnemu ministru za slučaj vojne z Avstrijo na razpolago 60 tisoč dinarov, ki so bili namenjeni za zgradbo častniške kaznine.

Dne 25. januarja: Axmannovega predloga, da boji na vseh javnih šolah na Nižje Avstrijskem učni jezik izključno nemški, baje vlada cesarju ne bo predložila v potrjenje. — V Pragi so se včeraj zvečer demonstracije ponovile. Množica je nemške burše pretepla. — V Trstu je imelo včeraj laško

izgine. Jaz pa sem vlekel te lepe stvari za drugega v kreber, o katerih sem ravno prej sanjaril, kako dobro bi se meni prilegle. Tako lep sir in pivo za drugega v breg nositi — na-a . . . Skušnjava je postajala vedno hujša — a jaz sem se boril in se premagoval kakor junak in dospel kot zmagovalček, to se pravi z nedotaknjenimi stvarmi in trdnjavo. Samemu sebi sem se čudil ter občudoval mojo vstrajnost. In v tem veselju, da se nisem dal od skušnjave premagati, sem postavil pivo v hladno vodo in sir v senco, kakor se mi je še naročilo. Ves vesel, da sem stvar dokončal, sem se hotel oddaljiti iz zapeljive bližine in se podati v pisarno, kar zakličeta črevljar Marko in krojač Tomaž, ki sta pri oknu delala, ali bolje zehala:

„Hej, škric, kaj pa imaš v jerbaščku?“

„Nič več“, odgovorim odkrito.

(Datje priložiti.)

društvo „Patria“ protestni shod, na katerem se je zahtevalo popolno italijansko vseučilišče v Trstu. — Krščanski socialci so v današnji seji državnega zbora interpelirali v zadevi vojaških koncesij (pripustov) Mažarom.

Dne 26. januarja: Nemška nasilstva. Zastopniki nemških društev v Gradcu in nemškega dijaštva so imeli zborovanje, na katerem so sklenili, da se ne sme dopustiti v Gradcu nobeno slovansko zabavo. — Po Berohnu je predvčerajšnjim demonstriralo 50.000 soc. demokratov za volilno pravico. — Listi poročajo, da je Srbija na Ruskem zopet nakupila 1200 konjev. — Italijanski list Messaggero“ prokuje, da se trozveza ne obnovi. Namiguje na novo trozvezo med Italijo, Rusijo in Francijo. — Bolgarsko vojno ministrstvo je predvčerajšnjim izdalo ukaz, da se pokliče 13 rezervnih letnikov 8. obmejne divizije v Stari Zagori brzojavno na tritedenske orožne vaje. S tem je ta divizija uvedena v popolno vojno stanje. — V Arabiji vladajo velikanski nemiri.

Razne novice.

Vseslovenski kmečki shod v Ljubljani za nedeljo dne 31. t. m. je odpovedan, ker se je javilo okoli 7000 udeležencev. Za tako množico sedaj v zimi ni dobiti prostora!

— Iz Sole. V 7. činovni razred je pomaknjen g. Janko Koprivnik, profesor na c. kr. učiteljski v Mariboru.

— Razpisano je mesto stalne učiteljice na petrazredni ljudski šoli pri sv. Ropertu v Slov. gor. Prošnje do 31. t. m.

— Iz deželne službe. Sekundar v mariborski bolnišnici, dr. Hans Grubitsch je imenovan za ordinarja v bolnišnici v Hartbergu.

— Deželni šolski svet je v seji dne 21. t. m. sklenil, da se razširi petrazredna ljudska šola Konjice okolica v šestrazredno.

— Razpisano je mesto začasnega okrajnega gozdarja v področju politične uprave štajerske. Prošnje je vlagati do 13. februarja pri namestništvu v Gradcu.

— Župnijo Reka nad sv. Pavlom v Savinski dolini je dobil Alojz Grčič, kaplan pri sv. Marku nižje Ptuja.

— Odborova seja S. K. S. Z. bo v četrtek, dne 4. febr. ob 5. uri popoldne v uredništvu „Slovenskega Gospodarja“.

— Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Robič Maks, trgovec, 10 K; Koser Franc v Juršincih 2 K; Hranilnica in posojilnica v Dolu 30 K; Dr. Vovšek, višji sodni svetnik, 10 K; Zorko Gašpar, župnik, 10 K; klub naprednih slovenskih akademikov v Celju, kot del čistega dobička narodne zbirke, 100 K. Strakl M., župnik, vrečo jabolk. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam Bog plači!

— Dr. Delpin, velik Nemeč in predsednik nemškega narodnega sveta je hrvaškega pokolenja. Njegova mati je bila Hrvatica. Heil!

— Zveza z liberalci. Plojev list „Sloga“ je bil zaplenjen. Zaplenjeni članek je z interpelacijo rešil liberalni kranjski poslanec dr. Oražen. K tej stranki se torej zatekajo.

— Preosnovno občinskih policij predlaga dr. Benkovič nujnim potom; zahteva se, da se nastavlja le neoporečni stražniki, da mora vsakdo prisego položiti itd. Taka preosnova bi bila zlasti zelo potrebna v spodnjestajerskih mestih. Predlog se bo združil z nujnimi predlogi radi izgredov v septembru 1908, in se bo še ta teden obravnaval.

— Posnemanja vredno. Na napad v „Narodnem listu“ sta poslala gg. Anton Jerebič, posestnik v Ivanjkoveh in Jožef Habjančič, veleposestnik na Libanji „Slov. kmečki zvezi“ vsak po 4 K in se zavezala za vsak nadaljni napad poslati zopet po 4 K. Živela!!

— V izkaz darov za Društveni dom v št. lju. Od 1.—24. 1909. Fran. Jež, stud. iur. Vipava 17 K 40 v., nabral v goščini g. Perhava, od tega je daroval g. Fr. Skapin trgovec iz Trsta 11 K 50 v., Janko Pelel, Poliče p. Radgona 2 K in en ruski rubelj 2 K 50 v., Fr. Šparl Jarečina 4 K 10 v., složil vesela družba pri g. Lamplo pri sv. Marjeti o. P. Vesela družba v gostilni g. Mlinarica pri Sv. Trojici v Sl. g. pri licitaciji ene narodne znamke 6 K, Ant. Lekše, Mozirje 21 K, nabral pri odhodnici č. g. Gosaka v gostilni g. Zdravko Vasle Ignacij Supančič, Vajnce Jarečina 22 K, od katerih je daroval g. dr. M. Schmirmaul 20 K, Fr. Robič, dač. odbornik Gradec 30 K, K. Reis, Jarečina 3 K, Ognjenalv Škamlec, kaplan Ljutomer 10 K, Mariborski samski klub na Silvestrov večer v St. lju 6 K, „Slovenec“ Ljubljana 40 K 50 v., Fr. Rueh, tehnik Kostonjeva Kranjsko 11 K, Blaž Dvorjak, kaplan Slivnica p. Celju 5 K, Fr. Zacherl, učitelj Ljutomer 5 K kot prebitek bral. kroška gospe Nine Ivančič, M. Schmid, Solčavski 5 K, Slovenski udeleženci nemškega živinorejskega tečaja v Mariboru po g. Fr. Lileku 10 K, Rozalija Kotsnik, kuharica Gradec 5 K, Marica Steleer, Celje po g. Fr. Šparlu 2 K, M. Kren, št. lju 1 K, Klub slov. naprednih akademikov 150 K, Zagajski v Mislinji 100 K, R. Krener, kaplan Sv. Ropert v Slov. gor. 25 K 37 v., od teh je darovala naša rojakinja gospa J. Ješovnik 4 K gpdč. M. Ješovnik 2 K, č. g. Krener 2 K, ter tamošnje bralno društvo 17 K 37 v., kot izkupiček slaščic raz božičnega drevesca „Nežike z Bleda“. M. Crim, Trst ulica comerciale 2 K, Jos. Kranjc, kaplan Sv. Peter n. Maribora 5 K, Vlado Pušenjak, nadrevizor 122 K kot zbirko udeležencev Zadravnega tečaja v Celju, Sebast. Poljančič, hišnik v bogoslovju, Maribor 10 K, Fr. Žiljar, tajnik Posojilnice Sv. Jur o. j. z. 6 K 33 v., kot darilo veselih gostov na gostiji gosp. Ludovika in Rozike Cugmajster, Obitelji Šerbiakovca v Srečini 4 K. Skupaj v tem izkazu 630 K 70 v. Vsega skupaj 1809 K 19 vin. — Vsem blagim rodoljubom in rodoljubkam, ki so na tako plemenit način pokazali svoje iskreno rodoljubje napram hudo stiskanemu šentiljškemu Slovanstvu: Bodi Bog plačnik! Živeli posnemovalci, posnemovalke! Rojaki! Spominjajte se svojih obmojnih bratov na veselicah in veselih gostijah v letošnjem „fašonku“, ter darujte za „Slovenski društveni dom“ v št. lju! — št. lju v Slov. goricah, dne 24. jan. 1909. Za odbor: Franjo Žebet.

Mariborski okraj.

— m. Umrl je v Mariboru dne 25. t. m. g. dr. Janko Sernec, odvetnik v Mariboru. N. v m. p.!

— m. Poročil se je trgovec g. Fran Kroppek z gđc. Rezo Domanjko, kuharico pri g. Dufeku, oba v Mariboru. Cestitamo! — Na njegovi gostiji se je nabralo za Dijaško kuhinjo v Mariboru 5 K. Lepa hvala.

— Slov. kršč. soc. zveza priredi v nedeljo dne 31. t. m. v prostorih kat. delavskega društva (Flössergasse 4) zabavni večer. Predstavljali se bodo igri: „Raztresenca“ in „Zamujeni vlak“. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži od 1.—5. vrste 60 v., 6.—10. vrste 50 v., 11.—14. vrste 40 v. Stojišča 30 v. Predprodaja vstopnic bo v soboto 30. t. m. od 6.—7. ure zvečer v omenjenih prostorih. Med odmorom svira godba. Vse zavedne, rodoljubne Slovence in Slovence iz mesta in okolice vabimo prav prijazno, da se tega zabavnega večera v največjem številu udeležijo ter pripeljejo seboj mnogo svojih znancev. Na svidenje!

— Leitersberg-Karčovina. V nedeljo dne 24. jan. je predaval zopet g. dr. Verstovšek v izobraževalnem društvu v Leitersbergu. Na poljuden način je govoril o pomenu izobraževalnega društva. Poslušalci so bili zlasti veseli, da so se prepričali iz ust predsednika o blagem namenu tega društva v mariborski okolici. Uvideli so, da so lažnjive vse hujskarije proti društvu in obljubljeni predsedniku, da se bodo držali društva in navodil, katere so dobili. Pristopilo je na novo šest članov. Prihodnjo nedeljo je ob 10. uri zopet sestanek. Predavalo se bo o delu vinčarjev in vinogradnikov v spomladi.

— m. Sv. Križ pri Mariboru. Ptujška smrdokavka, znana pod zloglasnim imenom „Štajerc“, je v svoji 3. števi, z dne 17. jan. t. l. prinesla dopis od Sv. Križa pri Mariboru s podpisom „nekaž kmetov“. Ne bi se pečali s to smrdljivo gnojnico, ki jo je nekdo v tem dopisu izlil, ker smo tukajšnji kmetje od krvavih septemberskih dogodkov sem dovolj prepričani, kako vrednost ima ta lažnjivi ptujski ključek; ali ker nas podpis: „nekaž kmetov“ spravlja v tako luč, kakor da še sedaj prisegamo na to giftno krotko, ki je zlasti nekatero izmed nas desti dolgo farbala, hočemo vendar širnemu svetu naznaniti, kdo je ta „nekaž kmetov“. Duševni oče tega silno duhovitega dopisa je človek, ki je nekaj let na stroške svojega dobrega, rajnega očeta po mestnih šolah hlače trgal (zato se tudi iz čelga dopisa zrcali tej izobrazbi primerna olika) in je sedaj kmet in ni kmet. Pa naj bo že, kar hoče; toliko je gotovo, da je narodnjak, ki mu ga ni para. Počamo za to nekaj dokazov: ko so se veteranci preteklo jesen sklicali na razgovor glede slavlja cesarjevega jubileja, je ta študiran mož kot narodnjak z dušo in s telesom predlagal, da bi pri slavnosti imeli veteranci kot znak za klobuki ne hrastovo listje, ampak — kostanjevo! Kako radikalno narodno?! Pa samo njegova roka se je dvignila za ta predlog. Zraven tega je pa ta učen mož zvest naročnik nam Slovence tako naklonjene „Marburgerce“, pa tudi socialno-demokratski „Arbeiterwille“ je njegov priljubljen evangelij. Sedaj pa je menda tudi v svoji radikalni narodnosti in v preveliki gorečnosti za slogo med svojimi rojaki na podlagi svojih štiriletnih napornih študij — skrpucal ta duhovit članek za ptujskega umazanca, katerega smo ravnokar komaj spravili čez majo križevske župnije. Zvita glava je namreč tako-le računila: če svoj duševni proizvod odložim v „Narod. Listu“ ali v „Narodnem Dnevniku“, bodo moji rojaki prehitro pogruntali, kdo je tisti, ki nemir dela v župniji! Torej dobimo si rajši pomočnika, ki bo pod to duhovitost postavil svoj podpis, in hajd z njo v „Štajerca“. To vam je „politiš“ človek! — Toda nič ni tako skrito, da bi ne postalo očito. Tudi tako smo ga še tisto nedeljo, ko si je naročil svojega svaka s „Štajercem“ v svojo gostilno, da je tam zbranim gostom prebral svoj velikanski duševni proizvod, pogruntali. S tem je menda tudi svojo gostilno hotel svojim vernim rojakom posebno priporočiti. V ozirom na dopis sam pa pripomnimo, da je dosegel ravno nasprotno, kakor je bile nameravane, namreč zmanjšati in izpodkopati ogled našega g. župnika. Mi ga spoštujemo in čislamo od dne do dne bolj, zlasti še po takih grdih napadih, ker vemo, da ima srce za nas. Pomilujemo pa tebe, ljubi naš učeni rojak, da si celih 14 mesecev po Minkličevi gostiji sline požiral, ko očitaš našemu g. župniku, da je tam od veselja juckal. Ti bi pa menda jokal pri taki priložnosti? Odkrito priznamo, da nam je zmiraj največje veselje, ako imamo g. župnika v svoji sredini, in gotovo bi si tudi veterani v čast šteti, če bi ob cesarjevem jubileju defilirali mimo svojega župnika, kar pa se itak hi zgodilo, da si ta bogat revež v svojem neresničnem dopisu to trdi. Po tem dopisu vemo tem bolj gotovo, kdo vedno nasmir in prepričanje med tukajšnje prebivalstvo, da to ni g. župnik, marveč oni, ki je celo nedolžno šolsko cesarsko slavnost zlorabil v ta namen, da je pri tej priliki vtihotapil brezbožno knjižico svoidomiselnega „Prosvete“. Časi so se spremenili pri Sv. Križu. Kmetje smo sprežledali in spoznali, kdo nemir in prepričanje dela in neprenehoma hujska.

— m. Sv. Jakob v Slov. goricah. Slov. kat. izobrazbeno društvo je imelo v nedeljo, dne 24. januarja svoj občni zbor. Prostorna soba g. Lorberja v Gor. dolu se je docela napolnila. Zborovanje je otvoril društven podpredsednik Kapun, pozdravil navzoče ter oddal besede napročenemu govorniku iz Jarenine, mladeniču Franju Šparlu. Govornik živo oriše mnogo točk.

ko devajo naš narod v slabo luč ter priporoča posebno mladini, da se varuje pijančevanja ter se poprime varčnosti. Kot poseben pripomoček k temu so domači šparovčki, katere bi naj starejši in mlajši omislili. Mlademu govorniku smo hvaležni za njegove vzpodbudne nauke. Zatem se je vršil občni zbor. Iz poročil pesamičnih odbornikov posnamemo, da je društvo v preteklem letu dobro napredovalo, kar mu želimo tudi v prihodnje. V novi odbor so voljeni sledeči: Iv. Kapun, Ivan Verbost, Ferdo Menhart, Ivan Hercer, Fran Ferline, Karl Knupleš, Ivan Bračko. Govoril je še tajnik Z. S. M. iz Maribora ter navzočim priporočal, da se vsi oklenejo izobraževalnega društva. Govore je dopolnil č. g. Vračko iz Jarenine z lepimi nauki mladim in starim. Pred in po občnem zboru so nas zabavali društveni tamburaši z ubranim brenkanjem.

m Spodnji Gasteraj. Naš župan Koser se baje brani razpisati občinske volitve. Doba mu je že v jeseni potekla. Opomnimo ga torej na ta nedostatek, sicer bomo mi primorani storiti potrebne korake. Govoril se pač tudi, da nameravata slovenski župan Koser in njegov slovenski tajnik Kraner na tihoma narediti volitve, in to že v kratkem času, morebiti že prihodnji teden. Pa ne vemo, če bo šlo. Kako pa to, da na tihem? Bomo poskrbeli, da ne bo nič na tihem. Ali je bila voljena že reklamacijska komisija, ali je bil razporežen volilni imenik, so-li razpisane že volitve? Vsa ta opravila čakajo še, če se ne motimo, na rešitev. Če se bote dobro držali, gospod župan, želimo vam vse najboljše. Pa to vam povemo, na tihem ne bo šlo. Toliko za danes! Pozdravljeni!

m Partinje. Občinske volitve. Dne 21. t. m. so se vršile v Partinju občinske volitve. Kakor navadno povsod, kričalo se je tudi pri nas in vpilo na vse strani vetrove, da mora pasti dosedanji odbor, z njim vred župan Dolajš. In res so pričakovali nerazsodni ljudje, da bo zdaj zasvetila prav posebna, nova zvezda na županskem stolecu, ki bo gotovo izšla iz zgornjega partinskega kota. To se je govorilo in obljubovalo že mesece in mesece. Prišel je dan volitve, kakoršna se v Partinju gotovo še ni vršila. Volilo se je enoglasno v vseh treh razredih. Nasprotniki niti niso prišli. V III. razredu jih je prišlo na volišče 55, ravno toliko glasov so dobili naši kandidati, v II. jih je volilo 22, enoglasno, v I. pa 15, zopet enoglasno. Tedaj nepričakovan uspeh, kakoršnega niti mi nismo pričakovali, nasprotnik pa še manj.

m Partinje. Zakaj moramo iskreno pozdravljati uspeh občinskih volitev? Bližajo se okrajne volitve. Pri okrajnih volitvah imajo kakor znano, tudi občine svojo odločilno besedo. Vemo, da je glede partinskih volitev imela svoje roke vmes nemškutarška agitacija iz St. Lenarta. Hoteli so seveda dobiti svojega župana in tako svoj glas za prihodnje okrajne volitve. Tako vtipajo povsod v občinske volitve svoj nos, kakor se tudi pripravljajo glede skupine veleposestnikov. Opozarjamo na to naše može celega šentlenartškega okraja, da se pri občinskih volitvah skazejo kot odločni naši možje in pristaši. — Pri tej priliki polagamo na srce našim županom: ne smešite se s svojim nemškim uradovanjem. To je nepotrebno, škodljivo in sramotno. Ne mislite, da mora kak novi župan tudi to storiti, če vidi, da starejši strelja tako mršave nemškutarško-uradne kozle. Z oblastmi uradujte slovenski, zato ste slovenski župani! Naročite si tudi slovenske pečate in imejte pogum, da ne bote slovenski pečatili samo listin, ki jih pošljete morebiti kakemu kmetu, ampak sploh vse svoje uradne zadeve, naj si jih prejme kdorkoli. Slovenski jezik morajo pred vsem uvaževati vsi slovenski župani, tudi v šentlenartškem okraju. Ne izpreminjajte tudi pisave svojih imen, podpisujte se vedno, kakor je prav, s slovenskimi črkami. Pisava vašega imena naj vsebuje tudi vaš značaj.

m Fram. Volitev župana in svetovalcev. Županom je zopet izvoljen dosedanji množoletni župan G. Gert. Ta pa nikakor slepo ne trobi v rog naših slovenskih naprednjakov. G. Gert je mož stare šole. Nad trideset let je že framski župan. Nima in ne bere niti enega slovenskega liberalnega časnika, naročena pa ima vedno „Slov. Gospodarja“. Mišljenja je odločno krščanskega. Odlikovan je od cesarja z zlatim križem. Le žal, da preveč verjame Pirkmaierju. — Kaj pa svetovalci? Slovenski naprednjaki, ki so tako „sijajno“ zmagali v vseh treh razredih nad klerikalci in nemškutarji, ti naprednjaki niso mogli prvim svetovalcem izvoliti svojega pristaša. Izvoljen je kmet, Janez Vabl, osebno in zasebno pošten mož, bolj naš, a premehek in dober vsakomur. Gg. učitelji, kje je vaša „sijajna“ zmaga?

m Fram. So si že v laseh! Kdo? Slovenski naprednjaki in oni nemško-nemškutarško-štajercijanske stranke! Po volitvi župana in svetovalcev je odbornik nemško-nemškutarško-štajercijanske stranke očital g. Pirkmaierju: „Mi smo vas spravili noter!“ Vnel se je prepil, beseda da besedo in g. Pirkmaier je zagrozil, da bo tožil onega, ki mu je pripomogel noter — namreč v občinski odbor! G. Pirkmaier, zakaj pa niste kandidirali v 3. razredu? Ha? Kaj ne, tam ne bi dobili več glasov kakor: svoja dva, g. Gaberčevega, učiteljevega, gospodične učiteljice in še mogoče dva druga. In glejte, vi volitec 3. razreda ste spravili v 1. razred, in sedaj to očitanje. Sal smo vedeli, taka nenaravna zveza slovenskih naprednjakov z nemško-nemškutarško-štajercijansko stranko stoji na trhljih nogah.

m Fram. „Kmetijsko bralno društvo v Framu“. Tisti slavni slovenski naprednjaki, ki so tako „sijajno“ zmagali nad klerikalci in nemškutarji, so priredili preteklo soboto „sijajno“ veselico z gledališko igro v Šoli — in s plesom v krčmi. Pri naših liberalcih je vse sijajno, tudi to, da je pri gledališki igri bilo navzočih „ogromno“ število 49 oseb z otroci vred. Pelo in igralo se je slovenski, gledalci so večinoma govorili napredno, namreč nemški. Tako je bilo tudi v krčmi. Bila vam je to pisana družba: Nemci, štajercijanci in slovenski naprednjaki! Kakor pri volitvah! Občevalni jezik je bil v krčmi skoro izključno nemški. Ginjen vstred sladkih nemških glasov, oglašali se k besedi znani štajercijanec iz Slivnice, edini kmet, ki je bil navzoč. Vse utihne in napeto poslušajo štajercijanca, ki pravi: „Gospoda, zdaj se bomo nemški učili...“, ni mogel dalje, preveč je bil ginjen, in menda vinjen, poslušalci, zlasti naprednjaki, pa poparjeni. Plesalo se je celo noč, do sedmih zjutraj, spalo pa se je celo nedeljo, seve, med božjo službo tudi; kajti v veliko pohujšanje vernega ljudstva ni bilo nikogar onih pri službi božji, posebno onih ne, ki bi morali dajati najboljše zgledе našim otrokom. Bralno društvo prireja navadno svoje veselice ob sobotah zvečer, da udeleženci v nedeljo lahko spijo. Če bi pa prirejali ob nedeljah zvečer, seve je potem v pondeljek sitno iti na delo ali v šolo. Kar nas pa najbolj boli in žali, je žalostna resnica, da take prireditve prirejajo osebe, katerim je v vzgojo izročena naša udeča se mladina. Hvala Bogu, na veselici ni bilo niti enega kmeta naše fare in niti enega fanta. Ljudstvo se s studom obrača od naših naprednjakov, saj jih je dovolj spoznalo, spoznalo pa tudi „kmetijsko“ bralno društvo, ki ga imenuje „frakarsko“, ker ni poleg niti enega kmeta in za kmeta ni ne stori. Tudi bralno ni, ampak liberalno. Nastanjeno je v krčmi, in kdor hoče kaj brati, mora tudi zraven piti in to je neobhodno potrebno, ker drugače ne more požirati debelih liberalnih laži iz liberalnih časnikov.

m Slov. Bistrica. Dr. Anton Jerovšek, prof. na realki v Mariboru, je daroval izobraževalnemu društvu v Slov. Bistrici 10 K. Iskrena hvala! Živeli posnemovalci!

m Slov. Bistrica. Veselica, katero je priredila slovenjebistriška mladeniška zveza v nedeljo, dne 24. t. m. v veliki dvorani hotela „Avstrija“, se je prav dobro obnesla. Ljudstva je bilo natlačeno polno. Igril: „Kmet in fotograf“ in „Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Ptček“ sta vzbudili mnogo smeha. Po igri se je vršila šaljiva tombola. Za obile darove, ki smo jih dobili za tombolo, se moramo zahvaliti v prvi vrsti gospej dr. Lemeževi, gospej Pinterjevi, g. kaplanu Volčiču in g. Pinterju. Nato so laporski mladeniči zapeli nekaj lepih, narodnih pesmi. Zabavali smo se pozno v noč. Da je igra tako dobro uspela, se moramo še posebno zahvaliti mladeničema Jožefu Cvahtetu in Markotu Hosteju, ki sta za igro res veliko storila.

m Št. Ij v Slov. ger. V nedeljo 14. febr. se vrši v Št. Iju večja narodna veselica, v gostilni Celcerjevi, ki jo priredi Bralno društvo s prijaznim sodelovanjem akad. društva „Zarja“ v Gradcu. Vse naše prijatelje prijazno vabimo v Št. Ij. Obiščite prihodnji!

m Bralno društvo v Studencih pri Mariboru ima dne 2. februarja svoj občni zbor. K obilni udeležbi vabi odbor. **m Čitalnica v Selnici ob Dravi** prosi svoje ude, da se polnoštevilno udeležijo rednega občnega zbora, ki se bo vršil na Srečnico ob 3. uri popoldne v čitalnici sobi v župnišču. Na dnevnem redu je: 1. Poročilo predsednikovo, 2. poročilo tajnikovo, 3. poročilo knjižničarja, 4. poročilo blagajnika, volitev novega odbora, 6. slučajnosti in predlogi. **m Sv. Križ pri Mariboru.** Občni zbor tukajšnjega bralnega društva ne bo prihodnje nedelje, 24. prosinca, kakor je bilo najdlje objavljeno, ampak se vrši v nedeljo, dne 7. septembra 1909 po večernicah v bralni sobi v župnišču z običajnim vspeedom. Po občnem zboru je veličaven podoben govor o varčnosti. Križevčani, vdeležite se prav mnogoštevilno tega občnega zbora in podčnega govora. Vsakdo, ki še ni ud našega bralnega društva, naj se vpiše! Čim več nas bo, tem lažje bo bralno društvo vršilo svoj prevažen namen. Odbor.

m Sv. Jurij v Slov. ger. Veselica bralnega društva „Edinost“ se bo vrši dne 31. prosinca t. l., kakor se je v zadnji številki pomotoma poročalo, ampak z občnim zborom vred tedna pozneje, to je v nedeljo dne 7. avgusta t. l. neprekljeno. To v blagohotno uračevanje vsem znancem in prijateljem, kakor zlasti sosednim gostom. Mladenci nastopijo v igri „Za letovišče“, mladenke predstavljajo ganljivo igro „Najdena hči“. Torej na svidenje v nedeljo, dne 7. avgusta! **m Pri Sv. Benediktu v Slov. ger.** priredi kat. slov. bralno in gospodarsko društvo svojo veselico dne 31. t. m. po večernicah. Veselica se vrši v šoli. Predstavlja se izročilo: „Najdena hči“, pred in po igri petje; prosta zabava v prostorih g. Fr. Krnek. — Prijatelji lepih iger in poštene zabave, vdeležite se mnogoštevilno.

Ptujski okraj.

p Socialni tečaj v Ptujju. Bati se je sicer bilo da bo zima, ki je ob začetku tega tedna hudo pritiskala, povod slabi udeležbi na podučnem tečaju. Toda ničevn je bil ta strah. Naši možje in mladeniči so prišli v obilnem številu in tako pokazali, da je močnejša nego led in mrzota njihova verna za izobrazbo in njih navdušenje za poduk ter obenem njihova požrtvovalnost. Kljub izredni zimi v pondeljek, jih je prišlo 100, med njimi so nekateri prišli peš 2 do 3 ure daleč; v torek predpoldne pa jih je bilo nad 120. Predavateljem se je bralo veselje iz obrazov, ker so bili v prijetnem položaju, da so predavali ukaželjnim in z napeto pozornostjo vsem izvajanjem sledečim možem in mladeničem. In tudi utrudili se niso poslušalci vsled dvadnevnega poduka, temveč po svojem govorniku izjavili, da so pripravljani taka predavanja poslušati cel mesec. Predavali so poslanec dr. Korošec, profesor dr. Hohnjec, nadrevizor Puše-jak in župnik Ozmeč. Ob koncu tečaja se je vrli pristaš K. Z. in predsednik okrajnega odbora Mihael Brenčič zahvalil tečajnemu voditelju prof. Hohnjecu in

vsem predavateljem, v imenu mladeničev pa je izpregovoril besedo zahvale Jožef Skoliber od Sv. Križa. Ta tečaj je nov dokaz, da je izobraževalno in podučno delo med slovenskim spodnjestajerskim ljudstvom večinoma in skoro edino v rokah S. K. S. Z. in moč krščansko-narodnega prepričanja. Liberalizem za kaj takega sploh sposoben ni, ker je po svojem bistvu samo zanikanje ter mu k pozitivnemu delu nedostajajo znanja in požrtvovalnosti.

p Silni mraz je bil na Ptujju zlasti dne 25. jan.; steli smo celo 14 stopinj R. pod ničlo. Letošnja zima je nenavadno huda!

p Ptujski Nemci in nemškutarji so hadi na socialni tečaj, ki je zadnje dni na Ptujju tako dobro uspel. Pravijo, da je širil „Verdummung“ t. j. neumnost! Gg. ptujski Nemci in drugi, povemo vam, da bo odslej te „Verdummung“ med nami vedno več, jamčimo pa vam tudi, da se vam bodo vaše nemškutarške hlačice še bolj tresle, kakor se vam tresejo že sedaj!

p Stajere in ptujski trgovci. Priče zadnje dni vrla Slovenka k mesarju L. kupiti mesa; ko pa ji hočejo oviti meso v ostudnega Stajerca, reče odločno: Ne, tega pa ne vzamem, ker ste zavili v ta grdi list. Gospa se prestraši in se začne na vso moč opravičevati, češ, da niso naročeni na Stajerca, da ga ne berejo in mu tudi ne verjamejo, da so samo vzeli papir itd., ter hitro zavije meso v drug papir! Tako je prav! Vrla Slovenka naj najde veliko posnemovalk in posnemalec! To bo najboljši odgovor na „Stajercjeve“ podlosti!

Sv. Urban nad Ptujem. Dne 24. januarja t. l. je imelo naše gospodarsko in bralno društvo svoj redni občni zbor. Društvo je tudi v preteklem letu lepo napredovalo, posebno knjižnica je bila zelo dobro obiskovana. Pri volitvah je bil izvoljen zopet stari odbor, je namesto g. podpredsednika, ki se je preselil iz naše županije, je bil izvoljen g. kaplan Malajner. Občnemu zboru je sedel podoben govor o dveh glavnih faktorjih sedanjega časa, denarju in časopiju.

p Sv. Barbara v Haložah. Štajercjevu dopisniku bodi povedano, da se jako moti, ako piše, da bralno društva vzgajajo prepeče v Gradščih in pri Sv. Elizabeti. Udje slov. tukajšnjih društev so mirni fantje in lahko služijo štajercijancem v vsakem oziru za vzgled. Raji strahuje svoje otroke, da otrovani od Stajerca, ne bodo defali sebi in tebi sramote.

p Velika Nedelja. V nedeljo, dne 17. t. m. so pokazale zopet naše vrlje mladenke na domačem odru, kako zelo hlepijo doseči višek popolnosti, ki ga sploh morejo v tem oziru doseči. Kakor navadno, predstavljale so v okrilju bralnega društva „Mir“ z neko dovršenostjo prelepo igro „Najdena hči“. Marsikomu nas gledalcev so se lesketale ob lepih prizorih solze v očeh, splošno pa smo izrekli željo, naj bi nam v kratkem pripravile še več tako lepih, poučnih in zabavnih iger.

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Tudi pri nas se gibljemo in radi prebiramo slovenske, v katoliškem duhu pisane knjige in časnike. Ustanovili smo si tudi Mladeniško zvezo, ki ima že lepo število članov. Vam pa, dragi fantje, ki še niste pristopili k mlad. zvezi, kličemo: pristopite, da bomo močna in nepremagljiva armada! Čim več nas bode, tem lažje se bomo branili pred verskimi in narodnimi sovražniki. Žalibog, da tudi v našo lepo tomaževsko župnijo prikobaca redno vsak teden tista ptujska „žabura“, ki pravi: kvac, kvac, kvac, še je kje tukaj za mene plac? Ej, sirotika, vsi zaslepljeni te bodo skoro spoznali, kaka nežna nesnaga si. Fantje, hleketa, skrbimo, da se tega grdega lista kmalu iznebimo.

p Ormož. Kat. politično društvo za ormoški okraj je sklicalo za dne 24. t. m. zborovanje v Ormožu, ki se je vršilo v Kuhlrennerjevi gostilni. Predsedoval je župan Meško. Državni poslanec dr. Korošec je v dnevrem govoru razpravljal o marsičem. Kaplan Stuhc je opozarjal na deželnozborske volitve. Predsednik Meško naznani, da se bo prihodnji mesec v okraju zopet priredilo zborovanje, na kar že sedaj opozarja. V okraju vlada navdušenje za kmečko stranko in ljudje upajo, da se jim liberalni hinavci ne bodo več vsiljevali. Če pa pridejo, jim bo ljudstvo pokazalo vrata. Politična, gospodarska in nepolitična organizacija v okraju je v najlepšem razvoju.

p V Rucmaneli pri Sv. Tomažu blizu Ormoža je zmrazil v noči od 19. na 20. t. m. Mat. Janžekovič.

p Sv. Trojica v Haložah. Naše „Gospodarsko in bralno društvo“ priredi na Srečnico po večernicah točno v gostilni J. Belina pri cerkvi veselico z raznimi zabavnimi točkami. Najprej pa bode podoben govor. Da ne bo manjkalo prijetelega petja, za to bo skrbel domači mladeniški pevski zbor.

p Časilno društvo za ormoško okolico s sedežem na Hardeku priredi v nedeljo, dne 31. januarja t. l. v Ormožu veselico v prostorih gospe K. Lihrener. Dnevni red: 1. Tombola, 2. Društvena zabava, pri kateri seira društvena godba. Začetek ob 7. zvečer. Vstopnine ni. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Ljutomerski okraj.

p Ljutomer. Zanimanje za občni zbor našega bralnega društva dne 24. t. m. je bilo veliko. Društvena soba je bila napolnjena. Poročilo društvenega delovanja je pokazalo lep napredek. Društvo stoji na trdnih nogah. Denarni promet: 1332 K 98 v. Dohodkov: 913 K 40 v. Izdatkov: 666 K 49 v. Knjižnica: 800 knjig. Izposojil: 2536. Udov: 210. Bralnih krožkov za časnike: 22 — s 56 iztisi raznih časnikov in sicer: Naš Dom: 11 iztisov; Mladost: 3; Bogoljub: 14; Domoljub: 11; Slovenski Gospodar: 17; Zarja:

1. Kmetovalca; 2. Društvo je priredilo igri „Sanje“ in „Zaklad“, ki ste krasno uspeli! — Društveno leto 1908 je najboljši odgovor na razne lažnjive napade siromašnih liberalnih lističev. Dela se dan in liberalna tema gine!

Iz Slatine neka nemčurska sirota piše v „Stajerca“ št. 4, da marsikateri ljudje s prav čudno pretoklostjo pridejo do častnih služb. Pač res. Tako je v nekem spodnještajerskem mestu eden, ki ga je e. kr. žandarmerija vodila vklenjenega v ječo, prišel do časti voditelja nemčurjev. Zato se mu še zdaj sanja zmiraj o ječi. In mnogo je narodnih odpadnikov, ki se dajo od njega za nos voditi . . .

Rihtarovi. Kakor se je že zadnjič kratko poročalo, smo pri občinski volitvi dne 12. t. m. s posilnemskim županom Kajdičem ter z vsemi njegovimi podrepani sijajno pomedli. Z raznimi mahinacijami in s politično sleparijo hoteli so se nasprotniki obdržati na površju; a ta račun sta jim prekrizala Zemljič in Bratkovič, ki sta dan pred volitvijo bila osebno pri e. kr. okrajnem glavarju v Ljutomeru, ga opozorila na nameravane nepostavnosti ter zahtevala k volitvi vladnega komisarja. In res je prišel k volitvi sam gospod okrajni komisar, ki je imel z odstranjenjem raznih nepostavnosti precej opravka. Občina ni velika in je razdeljena le na dva razreda. Dasi je bila cela vrsta naših volilcev v imeniku izpuščena ter so bili nekateri tudi napačno vpisani, so vendar dobili naši kandidati gg. Jak. Bratkovič, Fr. Strakl, Ferdo Jurjovič, Al. Kolmanič kot odborniki, Jer. Rižnar in Ant. Fras kot nam. v II. razredu po 40—47 glasov. Nasprotniki 9—12 glasov. V I. razredu dobili so naši kandidati gg. J. Jurkovič, Ig. Ferenc, Mat. Šostarič, Jakob Puhar kot odborniki, Martin Mlinarič in Al. Rotar kot namestnika po 6 glasov. Nasprotniki 4 glase. Z nasprotniki je volil tudi g. Rudolf Horvat, gostilničar pri Kapeli, kar si bode Slovencev treba zapomniti. Po izidu volitve bili so posili-Nemci strahovito poparjeni, zlasti sta si izlivala svojo jezo Kajdič in njegova „gospa“ nad Bratkovičem. Prepričani smo, da si novi odbor izbere iz svoje sredine na čelo občine moža, ki bode vestno skrbel za gospodarske in narodne koristi občine.

Iz gornjeradganskega okraja. V našem okraju so občine, katerih predstojniki so štajercijanski posili-Nemci; zato imamo tudi cerkv. konk. odbore, katerih načelniki na leto le 18. avg. in 4. okt. cerkev znatraj vidijo. Imamo pa tudi katoliške občinske predstojnike. Ker pa je „Stajerc“ trobilo verskih in narodnih odpadnikov, ki ne pozna ničesar katoliškega, imenuje v 4. št. te katol. može „klerikalne podrepanke“. Očita jim, da so vzlic njihovega nadzorovanja dobili nekateri naročniki kamenja in blata med senom. Glejte ga, štajercijanskega lisjaka, kako hoče krivdo svojih bratcev zvrniti na katoliške može! Ako hočete, narodni odpadniki, kaj govoriti, potem povejte to svojemu Maliku! Naj prime tiste oblasti, ki so seno kupovale! Naj strese za ušesa tiste vaše nemčurske bratce, ki so oblastem mesto sena in slame kamenje in blato prodajali. Naši predstojniki so delali po višji odredbi. Kar so oblasti za koga zapisale, to je dobil. Tudi je mogel vsak odjemalec sam pri razdeljevanju blago pregledati. Zakaj niso? Občinski predstojniki niso mogli vsakemu sena razbrskati, predno so mu je dali. Tedaj le tiho! Vsa lumparija pada na tiste ljudi, ki so oblastem prodali slabo seno! Neki štajercijanski zasukanci so bili večjim posestnikom nevošljivi, da so dobili sena in slame. Glejte je! Zakaj pa se niste oglasili? Mesto, da ste po krémah čez Slovence tulili, bi se rajši za svoje junčke in kravce pobrigali, pa bi bilo zdaj krme. — Zdjaj pa še eno. „Stajerc“ pravi v isti 4. št., da so krmo za gornjeradganski okraj priskrbeli nemški poslanci. Ako je tedaj bila krma slaba, naj štajercijanski čopisun ozmerja te nemške malomarneže, a ne naših poštenih predstojnikov. To je škandal! Kmet, to pomni in otrepi se nemčurskih pijavk!

Iz Bralno društvo pri Sv. Križu na Murskem polju si je pri svojem glavnem zborovanju dne 17. t. m. izvolilo sledeči novi odbor: Predsednik Anton Slavič, mlđ. v Bučečevcih; podpredsednik č. g. župnik Jože Weixl, tajnik Jakob Stuhec, blagajnik Franc Novak, knjižničar Alojz Stuhec, odbornika g. dr. Lebar in Jože Kosi. Posebna zahvala se je izrekla gg. našim rojakom, kateri nam iz tujine pošiljajo podporno udmino; ti so: g. e. kr. profesor Ludvig Lederhas v Ljubljani, č. g. Mihael Golob, kaplan v Št. Ilju, č. g. Jakob Kosi, kaplan v Celju, č. g. Ivan Topolnik, kaplan v Sošanju, g. e. kr. notar Matija Bežan v Marenbergu in g. Mihael Rantaša, gostilničar pri Mali Nedelji. V zahvalo za njihovo požrtvovalnost in velikodušnost se jim je zaklicalo trikratni „Živio!“ — Lani je bilo 70 udov in to večina samih mladeničev, kateri se posebno sedaj po zimski pridno poslužujejo čitanja knjig in časnikov in si tako nabirajo potrebne izobrazbe za bodoči poklic.

Iz Bučečevci na Murskem polju. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo je imelo dne 24. t. m. svoj letni zbor. Odobrila so se odborova poročila in tudi račun. Potem je bil sprejem 6 novih udov k našemu društvu. Za odbornike so bili izvoljeni vrli fantje in možje: Anton Slavič, fant, za načelnika; J. Sijanec, fant, za namestnika; Martin Kolmanič, fant, za blagajnika in trobentača; Šostarič J., nadzornik; Sijanec F., namestnik; Sijanec F., Matija Topolnjak za brizgalničarja; Križan Alojz, vodja plezalcev; Franc Kristl, namestnik; Cvetko Fr.

Strakl Peter, Nedok Franc, Cagran Jožef, Štiblar Al. za plezalce. Kalbi Ivan, varuh; Kalbi Alojz, zdravnik. Šostarič Alojz, Bidnar J., Alojz Kosi, gasilci. Franc Zitek, fant, za trobentača.

Iz Vojaško veteransko društvo pri Sv. Križu na Murskem polju priredi zabavni večer dne 31. t. m. v gostilni g. Jureš-a. Začetek ob 5. uri popoldne. Godba belatinska. Vsa narodna društva kakor vsačoga posameznika uljudno vabi Odbor.

Slovenjgraški okraj.

Golavabuka pri Slovenjgradu. Predzadnje nedeljo je imelo bralno društvo občni zbor. Že prej se je nekoč izrazil g. nadučitelj, da bi rad dobil društvo v svoje roke. Ker mora imeti povsod prvo besedo, pri županstvu, konkurenčnem odboru (kot poznavatelj je šel ogledovat viničarije, da bi se na lastne oči prepričal, ali je res popravila potrebna?), krajnem šolskem svetu in Bog vedi, kje še vse, — nek meščan se je izrazil o njem: Salamon je v Šmartnu že vse drugo, samo fajmošter se ni, — se je vsilil tudi pri zborovanju, da ga je vodil, saj so ga že čutili njegovi gojenci; gotovo so že imeli toplo sobico pripravljeno, da bi bralno društvo prenesli, a nada jim je splavala po Misljaji, čeravno je malo vođe. V odbor so spravili samo 2. — Zadujo nedeljo se je pa zbral odbor. Čeravno Salamon ni bil v odboru, se je vendar moral udeležiti seje, njegova vroča kri mu ni dala prej mira. Ker smo mi mirne narave, smo ga pustili, razpravljali smo o časopisih. Predno smo se za prvega odločili, že je zahteval „Narodni Dnevnik“, kar kričal je in se hudoval, ko so mu drugi oporekovali, na njegove besede: „Saj sem tudi jaz katoličan“, se je slišalo iz ozadja: katoličani gredo v nedeljo v cerkev, Vi pa niste bili, čeravno sta se služili dve maši že danes.“ Ker ni nivoval, smo mu pokazali vrata, a prišel je nazaj in njegova gojenca (2 odbornika) sta morala takoj javiti svoj izstop. Ali sta mogoče ta dva pod Salamonovo kuratelo? Ker toraj Salamon ni ni opravil, je jel govoriti, da je volitev neveljavna. Kdo je pa vodil? Če ne zna prav voditi, zakaj se pa vtika zraven. 8 dni je bila veljavna, ko smo ga pa kot „zaupnika naše napredne stranke“ kakor se je odboru predstavil, zavrnilo njega in njegov predlog, pa na enkrat ni veljavna!

s Ribnica. 24. t. m. je priredilo tukajšnje bralno društvo v narodni gostilni g. Pura veselico. Obisk je bil prav dober, ker so nas tudi zunajni gosti od Sv. Antona, Vuzenice, Vuhreda, Lehna itd. počastili. Pozdravni govor o razvoju kmetijskega in rokodelskega stanu se je z velikim zanimanjem poslušal. Prav lepo pa je deklamovala M. Miklavo Gregorčičev „Naš narodni dom“; da bi si le tudi pomen te pesmi poslušalci ohranili. — Igra „Trije tički“ se je izvrstno igrala. Kar iznenadil pa nas je moški pevski zbor s prekrasnim petjem. Videlo se je, kaj se da v kratkem času, v vstrajnosti pod spretnim vodstvom doseči. Nekateri obiskovalce, katere smo bili drugokrat vjeni videti, pa je menda letos huda zima vzela. Upamo, da bode drugokrat bolj toplo!

s Sošanji. Odvetniški uradnik g. I. Vođeb nam piše, da vest, ki jo je prinesel „Narodni Dnevnik“ in smo jo mi po njem povzeli, češ, da je bil dne 3. jan. v Celju prijet in odgnan v zapor, ker je baje neki ženi na Teharjih poneveril hranilno knjižico glasečo se na 150 kron, ni resnična.

s Iz Velenja se nam poroča: Tukajšnja enorazredna nemška ljudska šola rotli lepe sadove. Pred kratkim je prišla neka gospodična iz Št. Andraža v Velenje po opravkih. Grede mimo treh učencev nemške ljudske šole jih vpraša čisto mirno, ali ne znajo nič pozdraviti. Kaj so storili ti nadebudni mladiči? Eden začne na vse grlo kričati „heil“, drugi v r . . . me piši baba, in tako je šlo naprej. Na take učence je nemška šola pač lahko ponosna.

s Velenje. Tudi k nam se je priklatlila ptujška giftna krotka. Nek tukajšnji črevljar ima silno mnogo zaupanja v njo in misli, da je vse res, kar piše, zato pa prav rad zabavlja čez „klerikalce“. Mož se bo enkrat pošteno namazal.

Skale pri Velenju. Na občnem zboru bralnega društva v Skalah, dne 11. t. m. je bil izvoljen za predsednika velč. g. Ivan Rotner, ki bo gotovo priskrbel društvu primernih prostorov. Tako se ne bo izpolnila želja nasprotnikov Ježovnikove sorte, ki so se zlasti ob zadnjih burnih volitvah rotili, da bodo društvo vničili, ker stoji trdno na katoliški podlagi ter so njeni udje odločni pristaši Kmečke zveze ter nasprotniki liberalne stranke celjskih advokatov. Na občnem zboru se je za društvene namene nabrala lepa svota 65 K, za katero se bo nabavilo lepo število koristnih knjig.

s Prostovoljna požarna bramba v Družmirju ima svoj prvi redni občni zbor v nedeljo dne 31. januarja t. l. ob 8. uri popoldan v gostilniških prostorih Martina Rotnik v Družmirju, s sledečim dnevni redom: 1. Poročilo načelnika o delovanju društva, 2. poročilo blagajnika, 3. poročilo tajnika, 4. odobrenje društvenega računa, 5. odobrenje računa bradeke blagajne, 6. slučajnosti. — Vabijo se vsi zvršujoči in podporni člani.

s Katoliško izobraževalno društvo v Razborju ima svoj občni zbor dne 7. svečana v društveni sobi. Vapored: Poročilo odborovo in volitev novega odbora.

Konjiški okraj.

s Oplotnica. Žgeče bule in sramotilne pege v okvirju spodnještaj. Slovencev so nemčurske kmečke občine. Te občine so zevajoče vrzeli v kmečkem programu ter najmočnejše ovire narodno-političnega napredka in gospodarske samostalnosti kmečkoga ljudstva. Te občine so za narod politično mirive, kot take gospodarsko zanemarjene, socialno pa nerazvite, sploh: te občine so narodni skupnosti skrajno škod-

ljive, napredku naroda pa vsestransko oviralne. Med kmečke pa n e m č u r s k e občine je šteti tudi Oplotnica. Ta občina je izmed največjih na Spodnjem Štajerju. Obsega dobri dve tretjini čadramske, lep del kebeljske in šentjungertske ter kos zrečke občine. Volilni zapisnik izkazuje, do 500 občinskih volilcev. Teritorij (ozemlje) te občine obsega najlepše kraje južnega Pohorja. Bogastvo te zemlje ter njeno ugodno lego za trgovino pa je pograbil — kakor po Slovenskem sploh — rabelj Slovencev: privandran Nemec. Pa glej! Prav ti potvorniteli vkladajo slovensko, od nekaj tukaj domače, dobro, krščansko ljudstvo. Pa ko bi ti ljudje vladali! Kmet, ali ne vidiš, da ta stranaka sodi in obrača vse na svoj mlin; za tvoj blagor se ne briga; tebe ima le za možno kravo, meneč: derimo, molzimo nevednega Pohorca, saj nas je volil. Kmet, koliko krme si pa dobil za podporo vsled suše? Toliko, kolikor so je drugi prostovoljno dali. Župan Jonke je prekomoden, prenobel, prebogati, da bi se bil potegnil za krmo, ker jo potrebujejo kmetje, ne pa on; zato ste občani oplotniški dobili le nekaj ostankov podpore. Kmetje, toliko vas je, pa vas strahujejo nekateri Oplotničani. Ni-li vas sram?! Berite pazljivo: vas Oplotnica ima do 100 volilcev. Tretjina teh je slovenska, narodno zavedna; dve tretjini ste pa posilnemški, a ni med njimi enega domačina Nemca. Vsi Oplotničani brez izjeme govorijo lepo slovenski, nemški pa zvečine ne znajo; nekateri vedo „mal dajé pohrustn“, alstan ti drugi pa tudi za silo nemški kramlajo, kakor n. pr. „her oberlerer, ki v prvem klas učijo, pa župan Jonke, ki v Balantovem gšeftu melo prodajajo“, pa neki Pegan in Hudiček sta tudi med tajarji. Ti, ki radi nemški kramlajo so ali potomci privandranih Nemcev in židov, ali pa pristaši lažnjivca „Stajerca“. Potomci teh privandrancev so tukaj obogateli od slovenskih grošev. Ubogo ljudstvo slovensko! Dolgo si groše skupaj nosilo, da si si take ljudi izredilo. Tisti, ki si jih s svojim denarjem osrečilo, so sedaj tvoji nasprotniki. Ali ne vidiš, da delajo s teboj kakor svinja z mehóm. Oplotniški janičarji tebe — ljudstvo slovensko — samoljubno mrcvarijo; oplotniški židje te hočejo gospodarsko ubiti; smešjo tvojo govorico, tvoj materni slovenski jezik vsikdar: le takrat ga radi poslušajo, če rečeš: „Na, vzemi od Slovenca groš!“ — Volilci, Slovenci, kako dolgo se bode te podrepani posilnemških kramarjev in oštirjev? Odprite oči in spoznavajte, potem se pa postavite na svoje noge! Priložnost je tu! Občinske volitve so pred pragom. Ljudstvo slovensko, vzdrami se! Slovenski volilci, storite svojo dolžnost ter volite enoglasno značajne, slovenske može. To zahteva od vas vaš ponos, naša domovina in pa vaš napredek.

s Oplotnica. Občinske volitve v naši veliki občini, katera se po 4 župnijah razteza, se je v predzadnjem vašem listu kot se v kratkem bližajoča omenila, in se je tudi povdarjalo, da je naš zdajšnji župan g. Fr. Jonke ml. si že pred par leti z vso mogočo silo prizadeval s prošnjo na dež. zbor te našo občino razdreti in sicer brez vsakega pravičnega vzroka, le iz mržnje do Slovencev in v strahu, da bodo v teku kratkega časa naši posili-Nemci svoje gospodarstvo tukaj zgubili, ker si ga tudi za zadnja 3 leta niso s pravičnimi sredstvi pridobili. Pri predzadnji volitvi smo namreč Slovenci sijajno zmagali in naši nasprotniki so menda nalašč nek pogrešek napravili, se potem proti tej volitvi pritožili in naša višja gosposka vemo da rada nasprotnikom pomaga, in dolgo so tuhtali, kedaj in kako bi novo volitev napravili, da bi mogoče vendar zmagali, in ker je bila 31. julija 1905 birma v Zrečah in tudi sejem v Konjicah, na večer pa dohod mil. knezoškofa v Čadram, se jim je zdel ta čas primeren, ker bodo eni volilci šli za botre v sosedno župnijo, drugi na sejem in še drugi bodo imeli s pripravami za dostojen sprejem mil. g. knezoškofa opraviti ter se ne bodo volitve udeležili. A to se ni bilo dovolj, morali so se še neresnične zvižgati poslužiti in v to so jim služile krivo napisane pobotnice o tukajšnji vplačani žitni bernji cerkovnika, katera se je začela l. 1887 reševati. Nek uradnik pri e. kr. okr. glavarstvu celjskem je namreč hotel več vedeti kakor č. g. župnik Jan. Kunej, ki je zapiske za odkupilo župnijske in cerkovniške bernje napravil, ne pa za orgljarja, ker tisti ni tukaj nikdar imenovane bernje imel ter je na zapisniku za cerkovnika še pridjal besedo: „orgljarja“, in glej naše modrijane, stuhtali so, da je g. župnik Bezenšek odkupilo orgljarske bernje prejel in za sebe obrnil, davkoplačilci pa bodo morali to davščino vnovič plačevati. — Naročili so se po lastnikih stolarne Eduardu in Juriju Hafenrichter v neznani tiskarni posebni letaki, v katerih se po omenjenih oñih pobotnicah trdi, da so volilci bernjo za orgljarja plačali in zdaj se od njih vnovič to plačilo tirja tēr se vpraša: Kje je denar? Potem se še omenja stara farna cerkev, ki je bila zavoljo velikih razpoklin uradno zaprta in se bo morala zdaj nova ko'farna prevzeti in kaj potem vse davkoplačilce čaka — ve vsak. — In kakor bi bil ogenj v strehi ali hud potres pred vratmi, sta dva služabnika stolarne te letake po celi občini na hišah, drevesih in plotih dan pred volitvijo v nedeljo popoldne nabijala in ljudi strašila pred volitvijo kat. mož. In ker so vrli tega še vsi uslužbenci tovarne kakor na vojaško komando morali voliti naše nasprotnike, se ni čuditi, da smo Slovenci v 1. in 3. razredu propadli in samo v 2. zmagali. Brez pomoči stolarne bi naš nobel g. župan Fr. Jonke ml. ne vžival 6 leta te časti, za katero se je pa tudi omenjenima go-

Ed. in J. Hafenrichter hotel hvaležnega skazati s tem, da je tudi za leto 1907 pri občinski seji predlagal, naj se ta dva gospoda častnim občanom imenujeta, menda se že tudi za to, da bi pri novih volitvah imela pravico g. Fr. Jonke zopet na županski stol posaditi in še k nam morebiti lutersko vero vtihotapiti, saj je znano, da je g. Jurij Hafenrichter zdaj od 1. julija 1907 v Peklu pri Poljčanah stanujoč, lani s svojo gospo, bivšo učiteljico Cvirn, luteran postal in zdaj še bolj goreče čisto nemščino pa tudi „čisti“ evangelij oznanjuje. Da se našemu županu tudi to ni posrečilo, so tudi slovenski odborniki s svojo pritožbo zabranili, omenjaje, da ta dva gospoda za našo občino nimata nobenih zaslug, pač pa bi morebiti ona kedaj morala za nje ali njih družino skrbeti. Zdaj se pa volilci vprašajte: Kje je resnica in pravičnost, kje ljubezen in poštenost do domovine in občine, ali pri tujcih in posili-Nemcih ali pri poštenih domačinih? In tistih se držite!

Celjski okraj.

Sv. Peter v Sav. dolini. Od 13. do 20. jan. smo obhajali v naši župniji sv. misijon. Vodili so ga oč. gg. jezuiti, Pristov Kunstelj in Rakovec iz Ljubljane. Cerkev je bila vedno natlačeno polna vernikov, ki se z veseljem in veliko pazljivostjo poslušali krasne, primerne govore izvrstnih gg. govornikov. — Vsem župljanom, ki še imajo sv. vero, so prijetni dnevi misijskega časa nepozabni. Gospodom misijonarjem pa naj ves tvoj poplača Bog.

Sv. Ema. Dekliška zveza pri Sv. Emi prav lepo napreduje in se posebno zanima za verski in narodni napredek. Posebno je veselje gledati, da tudi ženski spol tako rad sega po krščanskih knjigah in časnikih. Dolgo časa smo želele tudi me šentemska dekleta, da bi se združile v flekliški zvezi, kar smo po prizadevanju domačega visokošolca g. Ant. Ogrizeka tudi dočakale. Odbor je tako-le sestavljen: Kolar Francika, predsednica; Kovačič Jožeta, podpredsednica; Ogrizek Marija, tajnica; Kos Ana, blagajnica; Seligo Marija, Trezika Drogenik, Peperko Rozika in Oset Kristinka pa odbornice. Želimo in hočemo napredovati v nadaljni izobrazbi, pod geslom: Vse za vero in Marijo in slovensko domovino! Žive! — krščansko-narodna zavest! — Marijina hčerka.

Sv. Ema. Naša Dekliška zveza bo imela dne 2. februarja po večernicah v prostorih Čitalnice Kat. slov. izobraževalnega društva svoj prvi dekliški sestanek. Na vsporedu je podučni govor o kmečkem dekletu, deklamacije in nazadnje podučni pogovori o važnosti novih društev. Vabijo se vsa šentemska dekleta in žene k temu imenitnemu podučnemu sestanku.

Sv. Ema. Mladiška zveza pri Sv. Emi bo imela dne 31. t. m. popoldne po večernicah v prostorih Čitalnice Kat. slov. izobraževalnega društva zopet mesečni sestanek. Govoril bo nek izvrstni govornik. Mladenci, pridite vsi!

Zibika. Roditeljski sestanek. V nedeljo, dne 24. januarja 1909 je priredilo učitelstvo zibiške šole 1. roditeljski sestanek, kateri je bil prav dobro obiskan. Poleg roditeljev so bili prisotni visokč. g. J. Krajnc, župnik in zibiški župan g. J. Založnik. Sestanek je otvoril šolski vodja g. J. Purkhart. Po prijaznem, iskrenem pozdravu nam je potem govoril o pomenu in namenu roditeljskih sestankov. Povdarjal je, da je glavni namen takih sestankov z roditelji, da se učitelji in roditelji skupno pomenijo, kako naj vzgajajo izročeno jim deca. Nadalje je opozoril g. šolski vodja stariše na naležljivo, tukaj že tako zelo razširjeno bolezen — škrlatico — in da so se vpeljali na tukajšnji šoli takozvani „šparovci“ za šol. mladino. Navzoči smo prav zanimivo poslušali in se v prijaznem pogovoru razšli, z veselo nado, se drugič zbrati še v večjem številu. Mislim, da je padlo seme na rodovitna tla in bo de tekom časa obrodilo obilen sad — iskreno željo — medsebojno delovanje med šolo in domom v prid naši mladini. — Pri drugem roditeljskem sestanku meseca februarja se bode predavalo o „Vzgoji mladine v predšolski dobi“. — i.

Mozirje. Poslano. Po Mozirju in okolici se je razširila govorica, da so načelnika kmečke hranilnice in posojilnice Iv. Cesarja zaradi nepravilnega delovanja izbacnili. — Jaz podpisani imenujem vse tiste, kateri to trdijo, nesramne lažnjivce in podle obrekovalce, in ker tega ne morejo dokazati, jih opozarjam, da to podlo obrekovanje more tudi imeti za dotične neprijetne posledice. — Kmetje, ne ustrašite se tega obrekovanja, pridite in prepričajte se sami o delovanju kmečke hranilnice! — S ponosom smemo reči, da že ima naša hranilnica in posojilnica sedaj ob preteku šest mesecev nad 200.000 kron prometa. Torej kmetje, na noge, pokažite svojo značajnost, našim nasprotnikom pa pokažite hrbet. — Mozirje, dne 18. januarja 1909. Ivan Cesar, načelnik.

Sladka gora. Dne 17. t. m. je umrl po kratki, mučni bolezni Franc Gradišnik. Rajni je bil povsod priljubljen mož. N. v m. p.!

Sv. Jurij ob Taboru. Poročil se je posestnik Matevž Ocvirk z gostilničarko Ano Brišnik. Bilo srečno! Bralno društvo pod spretnim vodstvom č. g. Lončariča prav dobro napreduje, mladenci, kakor tudi starejši prav radno segajo po časnikih, ki jih ima društvo na razpolago. Knjižnica je tudi vedno dobro obiskana; naša ukaželjna mladina kaj rada sega

po dobrih knjigah, ki jih knjižnica nudi. Sentjurčani gremo vsekako naprej.

Gotovlje. „Narodni List“ me baje zopet graja, to mi je v posebno čast, v sramoto pa, če bi me hvallil. Dopisnik je slab prorok o dopisih v „Slov. Gospodarju“. Opusti stvarne popravke in hiti s svojo fino prirojeno sukno drgati ob mojo mastno plačo. Nikar brate, ne boji nevoščljiv; saj znabit ni daleč čas, ko ti svoje mastne službe rade volje prepustim. Tudi mežnar še lahko postaneš. In na veliko soboto bodeš pred cerkvijo s rajno jajca pobiral. Pobožne ženske pa ti stisnejo v žep še kakšno klobaso ali kračo in mastne bodo tudi brke. Tako vidiš, jaz ti vse privoščim in ti tudi ne zavidam tvojih igraje zasluženih grošev. Vsak delavec naj bo svojega plačila vreden. Kritika pa je tudi prosta. Pustimo, da ljudstvo vselej in povsod jasno pove svoje mnenje; in potem dobro obdržimo, slabo opustimo in Boga se bojmo in sreča bode naša.

Frankolovo. Kmetijsko kat. izobraževalno društvo na Frankolovem imelo je dne 3. t. m. poučno zborovanje, na kojem je predaval deželni potovalni učitelj g. F. Goričan o kmetijstvu, posebno o gospodarskem knjigovodstvu. Ta pouk bode nadaljeval zopet dne 2. svečana, to je na svečnico bo zjutranji službi božji ter se bodo predstavljali tozadevni praktični poskusi. Vsak kmet, kateri hoče dobro gospodariti, mora si znati zapisovati in voditi svoje gospodarske zapisnike, zato je neobhodno potrebno, da se tudi o tem dobro pouči. Zatorej pridite kmetje, pa tudi drugi, v prav obilnem številu zopet dne 2. svečana k temu, za gospodarstvo prav potrebnemu pouku. Uljudno vabi predsednik.

Mestinje. Občni zbor kmetijske podružnice Mestinje-Sv. Peter na Medvedovem selu se je zadnje nedeljo v prostorih Smehove gostilne izvršil nad vse lepo. Kljub slabemu vremenu je došlo veliko udov s Sladke gore, od Sv. Petra, Sv. Eme, Zibike in Šmarja. Zborovanje je vodil predsednik podružnice, Stefan Inkret, kmet v Lašah. Iz zanimivega poročila tajnika, župnika Gomilseka, posnamemo, da je podružnica štela l. 1908 168 udov, da je priredilo 12 poučnih shodov in kaj živahno delovalo za blagor svojih udov. Denarni promet podružnice je znašal 4599 K 80 v. Tomaževe žandre je razpečala 200 meterskih stotov, kalijeve soli pa 50. V povem letu je že 110 udov vplačalo udnajo, precej novih udov je pristopilo. Če vsi stari ostanejo zvesti, bo podružnica štela v novem letu 200 udov. Stari in novi udje naj se oglašajo z udnajo pri tajniku. Zelo zanimivo je govoril klet. nadzornik Iv. Bele, in nam podal prelepih navodil za bodoče delo. Tudi druge točke vsporeda so se izvršile v zadovoljnost udov. Razšli smo se veseli izvršenega in bodočega dela.

Gomilsko. Naše bralno društvo je imelo dne 10. januarja t. l. v šolskem prostoru svoj redni občni zbor. Iz tajnikovega poročila smo povzeli, da šteje društvo 60 rednih udov. Črez 300 knjig broječa knjižnica je izkazala 1000 izposojil. Društvo je priredilo 2 veselici z gledališkimi predstavami, govori in deklamacijami. Poleg tega si je nabavilo lep gledališki oder. Dohodki so znašali veliko svoto 120 K 35 vin., stroški pa 118 K 21 v. V odbor za tekoče leto so bili izvoljeni sledeči: g. Anton Virant, predsednik; mladenič Anton Rančigaj, podpredsednik in knjižničar; g. nadučitelj Ivan Zotter, tajnik; mladenič Makso Cukala, blagajnik; č. g. Ivan Grobelšek, Vincenc Drča, mladenič Franc Boldin, Anton Lobnikar, Ignac Koprivšek, odborniki. Za pregledovalca računov sta izvoljena iur. Adalbert Hočevar in Anton Cizej. Upati je, da bode novoizvoljeni odbor ravno tako vstrajno deloval z vsemi močmi na to, da bode v prihodnjem letu tudi krepko in navdušeno deloval za socialno izobrazbo udov kakor v pretečenem letu.

St. Lenart nad Laškim. Umrla je najstarejša oseba v fari, Neža Knez vulgo stara Starka, 91 let stara.

Gornjigrad. Strašno hudodelstvo se je zgodilo pri nas v nedeljo, dne 17. t. m. Brata Špeh sta bila poleg svojega očeta v krčmi. Eden bratov se začne prepirati z očetom, drugi brat, krepek dvainvajsetletni mladenič pa brani očeta; to pa tako razjezi prvega brata, da potegne nož, ga zasadi lastnemu bratu v vrat in nesrečnež je v par trenutkih mrtev. Orožniki takoj vklenjevo morilca, okoli mrtvega brata pa, ki leži sredi sobe v strašni mlaki lastne krvi, se zbere velika množica ljudstva; bil je strašen prizor, ko je nesrečni oče jokal kakor otrok pri krvavem truplu svojega sina, drugega sina pa so orožniki vklenjenega v železje odpeljali.

Gornjigrad. Veliki Slovenec učitelj Sijanec je tudi agent nemške zavarovalne družbe „Donau“. O tej Sijančevi „postranski“ službi bomo kmalu kaj več poročali.

Nova štifla pri Gornjemgradu. V zadnji številki „Nar. Lista“ neki „Več kmetov“ na vse pretege hvallil našega nadučitelja, ker je poskrbel, da se je pozidala krasna šola. Dotičnik gotovo še ni nikdar plačeval kakih doklad za občino, sicer bi ne bil tako vesel. Ljudje pravijo, da bo za onega dopisnika kmalu treba v Feldhofu pri Gradcu prositi za stanovanje, če bode še več takih dopisov skoval. Ali je pa hvala morda bila naročena?

Sv. Marjeta poleg Rimskih toplic. Bralno društvo priredi 2. svečana svoj občni zbor po popoldanski službi božji v gostilni J. Šupan. Spored je sledeči: Poročilo o delovanju društva v pretečenem letu, izvolitev novega odbora. Mogoče nas obišče tudi kaj govornik B. K. S. Z.

v Mariboru. Priredilo se bo tudi par šaljivih predstav. Med posameznimi točkami bo pel naš mešan in moški zbor. Sosede, somišljeniki kakor tudi domače ljudstvo vabi k obilni udeležbi Odbor.

Prostovoljna požarna bramba na Polzeli priredi na pustao nedeljo t. j. 24. svečana veselico v korist požarne brambe. Igrali se boste dve igre in še marsikaj zabavnega se bo priredilo. Vsa brataka društva v bližnji se prosijo, da nas podpirajo ter ne priredijo svojih veselice isti dan. Natančnejši vspored prihodnjic. Odbor.

Mozirje. Vabilo na veselico, katero priredi tamburaški zbor s sodelovanjem pevskega zbora k. sl. izobraževalnega društva v Mozirju dne 7. svečana t. l. ob 1/2 3 uri popoldne v hotelu Ilirija v Mozirju. Vspored: igra „Novi zvon na Kartini“, potem tamburanje in vmes poje pevski zbor. Vabijo se vsi prijatelji s trga in okolice Mozirja kakor iz cele Savinjske doline k obilni udeležbi.

Šmartno na Paki. Na pustno nedeljo priredi tukajšnje pevsko društvo predpustno veselico. Na vsporedu je poleg igre „V Ljubljano jo dajmo“, še mnogo drugih, popolnoma novih točk. Občinstvo se na te veselice že sedaj opozarja. Kraj, kjer se bo vršila veselica in natančen program priobčimo pravočasno v Slov. Gospodarju.

Gornjigrad. Na Svečnico igra izobraževalno društvo igro „Dve materi“. Na mnogobrojno udeležbo vabi odbor.

Sladkagora. Tukajšnje kat. slov. izobraževalno društvo ima na Svečnico 2. febr. po večernicah v društveni sobi svoj letni občni zbor s sledečim vsporedom: 1. Poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja o delovanju društva v preteklem letu. 2. Govor č. g. Fr. Gomilšek, župnika pri Sv. Petru. 3. Sprejemanje udov. 4. Volitev novega odbora. Za prijetno zabavo bo skrbel domači mešan pevski zbor.

St. Vid pri Grobelnem. Bralno društvo St. Vid-Grobelno je darovalo za tukaja. revno šolsko mladino, po preč. gosp. kateheta Fr. Ostrž deset kron, kot del čistega dohodka prav izvrstno vspele igre: „Dve materi“, za kar se omenjenemu društru zahvaljuje: Jos. Sritar, nadučitelj.

Brežiški okraj.

Brežice. Kar smo si mnogi že dolgo časa želeli, smo vendar včakali: izobraževalno društvo za Brežice in okolico si ustanovimo prihodnjo nedeljo, dne 31. t. m. To bo društvo, ki bo nudilo zlasti mladini nadaljne izobrazbe, ki nam je dandanes vsem tako krvavo potrebna; skrbelo bo pa tudi za pošteno in prijetno razvedrilo in zabavo vsem članom. Zato pa dobro izrabimo to priložnost, mnogoštevilno pristopajmo k društvu ter se udeležimo že ustanovnega zborovanja, ki se vrši v nedeljo po večernicah v dvorani Narodnega Doma!

Socialni tečaj v Brežicah za Posavje se vrši dne 8. in 9. svečana t. l. Prične se 8. februarja zjutraj ob 9. uri v Narodnem Domu, v terek pa je začetek ob osmih. Prosimo somišljenike, da skrbijo za obilno udeležbo; vse se bo preskrbelo za hrano in prenočišče; pri ubožnejših tudi brezplačno; pomanjkanje denarja naj torej nobenega ne zadržji doma. Predavalo se bo o vseh zadevah, katere mora dandanes vsak državljan vedeti.

Ustanovni občni zbor izobraževalnega društva za Brežice in okolico se vrši v nedeljo, dne 31. t. m. pop. ob 1/2 3 uri v Narodnem Domu. Govoril bo dr. poslanec dr. Benkovič. Somišljeniki naj pridno agitirajo za prepotrebno društvo in naj pridejo v obilnem številu.

Nervozni postajajo naši breški posili-Nemci; strahovi jim vstajajo pred očmi in prazni upi. Sedaj že računajo, kedaj bo tega ali onega Slovenca zlodej vzeli, kedaj bo ta ali oni nasprotnik ostavil Brežice itd. 'A vsi upi zaman! Posebno nervozno je na živih obolel lekarnar, Hans Schniderschitsch, za sedaj še veleindustrijalec, kot se zatrjuje; baje njegovi slabotni živci niso kos razburjenosti javnega življenja.

„Stajero“ — zagovornik breške „Sparkase“. Slabega zagovornika si je izbrala; kajti kjer „Stajero“ hvallil, tam gotovo nekaj ni v redu. Sploh pa „Lažnjivi kljukec“ niti ne hvallil „Sparkase“ in ne skuša ovreči trditve interpelacije, ampak le napada slovenske zavode, zlasti breško posojilnico, seveda z lažmi. 1. pravi, da je bil Narodni Dom kupljen za 45.000 K, po bilanci pa ima vrednost 220.000 K. To more zapisati le najzlobnejši sovražnik resnice; saj vsakdo ve, da je bila hiša kupljena, ko je bila še stara, enonadstropna napolpodrtija, in da se je cela hiša prezidala ter prizidalo eno nadstropje, velik vrtni salon, veliko dvorano, skladišča, in da je cela hiša prav dobro v najem dana. Na hišni niti vinarja dolga. Kot vrednost hiše je v bilanci postavljena le stavbinska vrednost. Tudi ima posojilnica večje posestvo „Grič“, ki se dobro rentira. 2. pravi, da je na Heiderjevi (dr. Strašekovi) hiši več vknjiženo, nego je vredna. V resnici je vknjižena le svota do prave vrednosti, vrh tega pa za posojilo jamči še posebej dolžnik s svojo stoprogo, ki ima tudi drugo premoženje. 3. se trdi, da ima stavbinska zadruga na svojih (Mrazovi in Holyjevi) hišah več vrednost vknjiženo; a stavbinska zadruga ni posojilnica, ampak popolnoma samostojno podjetje z namenom, svojim članom hiše kupovati; vrh tega njeni člani (med katerimi ni posojilnice, pač pa druge premožne osebe) jamčijo z dvajsetkratnimi deleži. 4. se trdi, da posojilnica ni pod javno kontrolo, kar je povsem iz trte zvito. Posojilnica je pod kontrolo „Zadružne Zveze“, vrh tega pa pod kontrolo članov samih, ki na obnem zboru morejo izvrševati svoje pravice, medtem ko pri hranilnici odločuje le odbor in nihče drugi. Posojilnica vživa dosedaj zaupanje obeh slov. strank, in se gotovo upamo, da se bode v bodoče pri sestavi odbora posojilnice zagotovo primerno zastopstvo obeh strank z ozirom na napade nemškutarjev, kar polagamo članom na srce v resno uvaževanje. Clara pacta!

Kerze. Kmetijsko-gospodarska podružnica za korčanski okraj priredi v nedeljo 7. svečana ob 2. uri pop. v prostorih g. F. Gučka v Korčem redno občno zborovanje s sledečim dnevnim redom: 1. Posrdav, 2. pregled računov in delovanje v letu 1908, 3. volitev tajnika, 4. sprejemanje novih udov, 5. vplačevanje letnina, 6. volitev odposlanca k

glavni skupščini v Gradcu, 7. razni za kmetijsko gospodarstvo zelo važni pogovori, nasveti in predlogi, 8. sprejemanje naročil za razno potrebščino pri kmetijstvu. — Vsi p. u. člani podružnice in prijatelji kmetijstva se uljudno vabijo, da se tega zbora obilo udeležijo.

Iz drugih slovanskih dežel

Zlata masa v kapucinskem samostanu v Varaždinu. Dne 13. januarja se je slavila redka svečanost v kapucinski cerkvi. Pater Ivan Raič služil je namreč zlato mašo. Pater Ivan Raič je rojen 1835. leta v Hranilovcu župnije Sv. Tomaža pri Ormožu. Studiral je v gimnaziji varaždinski, kakor so navadno poprej Dolno-Stajerci večji del študirali v Varaždinu. Po dovršeni sestrazredni gimnaziji je stopil v kapucinski samostan hrvaške provincije. Kot mladi pater je bil 3 leta gvardijan na Reki in 3 leta v samostanu v Karlobagu. Leta 1879. je prišel v varaždinski kapucinski samostan in tukaj je bil 14 let gvardijan. Kot gvardijan, pa tudi prej in pozneje, pomagal je župnikom okoli Varaždina in v Medjimurju. Rad je pridigal in spovedoval in tako delil dušam mir, katerega svet ne more dati. Nobeno duhovno opravilo mu ni bilo pretežavno. Se sedaj kot starček hiti rad k bolniku, in sicer vidimo ga večkrat po dnevu in po noči, kako nosi zadnjo tolažbo umirajočim. S svojo ljubeznivostjo si je pridobil meščanstvo varaždinsko. Čeravno je bil delavnik, vendar se je zbralo v velikem številu odličnega meščanstva v kapucinski cerkvi dne 13. januarja. Po maši so čestitali jubileju v zakristiji odlični prijatelji njegovi in s solznimi očmi se je zahvaljeval gospod jubilan. Sedanji gvardijan je lepo okrasil veliki altar in posebno hodnike in obednico. Posebno ljubav in spoštovanje pa je pokazal pater Jakob, sadanji kapucinski gvardijan, patru Ivanu, ker je pozval prijatelje njegove k slovesnemu obedu. Tukaj so se vrstile lepe napitnice gospodu slavljencu, duhovnikom, redovnikom in posvetnim gospodom. Pri obedu je dobil gospod jubilan do 30 brzozavnih čestitk, katere je gospod mestni načelnik prečital. Med temi brzozavi omenimo brzozav škofa dr. Krapca, grofice Erddödijsve, prof. dr. Fevša in prof. dr. Kovačiča iz Maribora. Lepa slavnost bo ostala v trajnem spominu Varaždinčanom. Dr. K.

Književnost.

§ Skofijska pesmarica „Kvišku srea“ je dobila lepo spremljevanje za orglje. Partitura je sedaj izšla ter se dobi okusno vezana v trgovini tiskarne sv. Cirila za 6 kron.
§ „Duhovni pastir“. Urejuje Al. Stroj. Letnik XXVI. za l. 1909. Celoletna naročnina znaša s prilogama: „Društveni govornik“ in „Zbirka lepih zgledov“ vred 8 K. „Društveni govornik“ je dovršen I. zvezek v obsegu 240 strani. III. zvezek „Zbirke lepih zgledov“ pa obsega strani 81—112.
§ Pozor kupovalci „Družinske Pratique“! Na razna vprašanja odgovarja založništvo naše „Družinske Pratique“ (s podobo sv. Družine na načelni strani), da še vedno lahko postreže s pratiko za leto 1909. Kdor je torej ne bi več mogel dobiti pri domačem trgovcu, naj piše naravnost v Ljubljano na

„Katoliško Bukvarno“ ali pa na prodajalno katoliškega tiskovnega društva, kjer mu bodo radevolje in takoj postregli. Poština stane 10 vinarjev.

§ G. Freytagova prometna karta Avstro-Ogrske z balkanskimi deželami in stenskim koledarjem za l. 1909. Stane 4 K. Založba G. Freytag & Berndt, Dunaj VII-1, Schottenfeldgasse 62.

Najnovejše novice.

„Divji lovec“ v Mariboru. Slovenski srednješolci prirede dne 2. svečana v Narodnem Domu predstavo „Divji lovec“. Opozorjamo slovenske okoličane kakor tudi mariborske Slovence na to prireditev. Čisti dobiček je namenjen tukajšnji dijaški kuhinji. Ker se torej gre za podporo dijaški kuhinji, ki ima tako velike izdatke, pričakujemo, da bo obisk kolikor mogoče dober.

Slovanski centum. Jugoslovani, Starorusini in poslanci češke katoliško-narodne stranke so se združili v „Slovanski centum“. Za načelnika je bil izvoljen dr. Ivčević, za I. podnačelnika dr. Susteršič, drugo podnačelnisko mesto je prihranjeno za Čehe.

Slov. Bistrica. Dne 14. februarja bo v Slov. Bistrici v hotelu „Avstrija“ ob 3. uri popoldne shod. Govori g. državni poslanec Pišek in drugi.

Na Gorah Polkavi se vrši na Sveučico po večernih občni zbor „Čebelarske podružnice za slovenjebistriški okraj“. Predaval bo gosp. Jan. Jurčan, potovalni učitelj čebelarstva. Čebelarji Sv. Gregor se bliža, torej ne zamudite naukov, ki se vam nudijo v tej koristni pagoni kmetijstva.

Listnica uredništva.

Vred hulega pomanjkanja prostora smo morali odločiti za prihodnje številke: Vranako, Partinjo, Bromlje, Novaštitca. — Ješenec. Preosebno! — Planina, Ljubno: Istotako. — Drenskareber: Li tudi lahko vse dokazate? — Sv. Jurij ob Ščavnici: O tem smo že itak pisali.

Častna izjava.

Jaz podpisani Maks Lipovšek, posestnik v Medlogu preključem vse obdolžitve napram mojemu bratu Antonu Lipovškemu kot popolnoma neosnovane in neresnične in ga prosim javno za odpuščanje ter mu izrekam zahvalo za to, ker je od tožbe zoper mene odstopil. 58

Celje, dne 20. jan. 1909. Maks Lipovšek l. r.

Razglas.

Krajni šolski svet Sv. Jurij na juž. žel. razpisuje s tem oddajo notranje oprave v novi šoli v proračunjenem znesku okroglo 5800 K. Zniževalna dražba se vrši dne 31. prosinca 1909 v deški stari šoli Sv. Jurij na juž. žel. točno ob devetih dopoldne.

Varščine je položiti v gotovini ali v vrednostnih papirjih — 600 K.

Pogoji in proračun je na ogled pri šolskem vodstvu Sv. Jurj na juž. žel.

Za krajni šolski svet v Št. Juriju na juž. žel.

Dr. Jos. Povalej, t.č. načelnik.

66

Pojasnila o inseratih daje

upravnistvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 23. januarja 1909.
Gradec 62 76 67 29 73
Dunaj 89 53 12 29 90

Vila ali lepa hiša z vinogradom, sadovnikom, se išče blizu Maribora tudi v mestu. Cena do 21.000 kron. Dopisni pod „K. R. 76“ na upravnistvo. 76

V najem se da mala trgovina v neki vasi pri farni cerkvi blizu kolodvora s trgov. pripravo in začetjem na lepem in velikem prostoru. Več se pozve v upravo. 73

Prireditelj bi se rad mladenič ki ima 3000 K denarja. Rad bi se seznanil s čedno deklico, ki bi imela nezadolženo posestvo v dobrem stanu. Naslov se zve v uredništvo tega lista. 81

Pozojilnica na Dobri da takoj v najem kovačnico in mlin (poprej lastnina O. ozlova) s stanovanjem vred Oboje je na ugodnem prostoru blizu okrajne ceste. Najomnin po dogovoru. Poudbe naj se pošiljajo na P. sojdnica na Dobri. 69

Malo posestvo se proda pol ure o. Maribora v Poberžu poleg glavne ceste, prav na prijaznem kraju. Brez dva orala zemlji, hiša z opeko krita, hlev za krave in svinje, klet, škedenj, dobra voda, nekaj sadja, braj le lep vrt; cene ima 6000 K, 1800 K lahko ostane vnaprejšnjim. Primerno za penzionista in za vsakega obrtnika, najbolj pa za kakega kolarja. Več pove gosp. Miha Rutnik, čevlarski mojster v Poberžu šte. 231. 78

Dehla s poštno hišo, vajno vsake dela, želi službo v kako župnišče. — Naslov pove upravnistvo „Slov. Gosp.“ 65

V zavodu Marijinih bratov, Gradec Kirchengasse šte. 1, se s. rejme konjski hlapec, ki mora vsak dan v mesto miko peljati, tudi vsa polska dela dobro razume; letne plače 200 K; en hlapec za tishna opravila, letne plače 180 K, dobro hrano, perilo prosto. Priporočeni od g. duhovnikov, imajo preduost.

Proda se hiša z vrtom. Posebno prilicna, ker blizu cerkve, za upokojenega duhovnika. Zve se pri g. Jakobu Skrabner, organist v Grizah pri Celju. 27

Skladiščarja išče paromln na Sp. Stajerskem. Ponudbe s prepisi spričeval in zahtovo plače, se naj pošljejo pod „Mlin“ Celje poštini predal šte. 40. 67

Dečko s 14 leti, od poštnih starišev, se sprejme takoj v službo k goveji živini z letno plačo 7/ K. Pod 14 leti se ne sprejme. Istotem se sprejme ena dekla nad 20 let stara z letno plačo 14 K. Prednost ima takšna, ki je bila že v službi in doživela leto. Sprejme se v Hlaponcih, p. Juršinci, pri Jan. Šegulh. 66

Pri Sv. Petru v Sav. dol. se da valed ponosrednj. gospodarja v najem že 16 let obstoj da dobro vpeljana pekarija pod jako ugodnimi pogoji. Pojasnila daje gosp. Ivan Šaršen, pošta Sv. Peter v Sav. dolini. 71

Išče se sedlar in lončar kršćansko-narodnega mišljenja, ki s oba dobro izurjena v svoji stroki da se naselita v večjem tigu Spodnje Stajerske. Ponudbe naj se pošiljajo na uredništvo „Slov. Gosp.“ pod „S. M. V. št. 70.“ 70

Lepa hiša s 10 sobami in kuhinjami, gospodarsko poslopje, vrt, vse v najboljšem stanu, studenec z dobro pitno vodo, se proda za 12.000 kron. Zemlje je 1/2, orala. Vpraša se v Theßen šte. 14. 22

Na predaj je lepo srednje posestvo z lepim sadovnikom in prostornim dvoriščem, ki je blizu farni cerkve in mesta Ptuj. Na vsaki strani posestva okoli 10 minut so oddaljene velike ceste. Vpraša se ustmeno ali pisмено pri T. matu Klavinc v Zgor. Hajdinja šte. 27 Ptuj. 23

135 000 oemljen h tri različnih sort sortiran h ksk r: Sjavane, Laški rizling in še 11 drugih vrst č. m h in belih 10 000. O. oreni. oem h h k, trie so cep jeno vedine na Riparjjo po tliš. cena 10 koms d v 12 kr n, bilke 8 krone 100 komadov. Cenki na z htevo. Ivaam tidi 30 hl vina belega, crn-ega in rudečega pošiljam od 50 litrov dalje po 30 v liter. Za pob je se priporoča Josip Corič, utničar in posestnik vinograda v Vehnpoli p. Vipava (Kraji-ko). 28

Is ovas lep bel, dalje pohorski ovas, kakor znano, najbolj rodovitem ovas, pošilja 100 kg po 22 K na kolodvoru Konjice S. Hrepevsik. 77

Ženitna poudba. Mlad obrtnik na lepem prostoru za obrt, blizu kolodvora, ob okrajni cesti se želi seminiti v svrhu ženitve z dekletom iz boljše hiše, ki bi imela veselje do obrti in tudi sredajo vsoto denarja. Kdo, pove upravnistvo. 8

Mlad sedlarski pomočnik in učence se takoj sprejmeta pri Jakobu Kralj, sedlar, Zeleniški, Gorezjako Kraujako. 85

Mnogo, mnogo 1.000.000 K

bi že samo v našemu cesarstvu letno veči prigospodariti, ko bi se p. n. posestniki posluževali „Palma“, ki pospešuje optanje vsakovrstnih perutnih in dojnih živali, jih obvaruje boleznim in ozdravi sigurno, če se bolane za difterijo ali pa v prebavilih, 1 K pošt. znak (nakazano 6 v. več) prinese Palma z navodilom poštnine prosto; spod 4 K ni povzjetelj. Priporočam se I. E. Weixl, priprav. št. živil, Maribor, Zodijski trg 3. Čez sto priznanj, Prospekt prosto. 1001

Uraraki učence se sprejme pri g. M. Iger sin c. kr. zvečenec, Maribor Pošta alica 1. 38

Krojaškega pomočnika in učence sprejme takoj Anton Ubi, krojač pri Sv. Urbanu nad Mariborom. 45

Mizarako orodje se proda po nizki ceni, priložnost lepa za vajence; cena K 35.—. Fr. Ferk, Sv. Ana v Slov. gor. občina Zico 26. 45

Pekovski učence se sprejme v Jarenini. Dobi tudi plačilo na mese in celo opravo. 40

Priden fant, kateri se toče krojačva učiti, se takoj sprejme pri Ant. Kosar, Maribor, Šolaj trg, 6. 30

Glasovir, dober in lep z zabojem — na ogled v Narodnem Domu Maribor — je ceno na prodaj. Natančneje pove tamkaj hišnik. 31

Učence za valedni mlin z mesečno plačo, se sprejme pri Stefan Lešniku v Framu pri Račah. 48

Lepov les kupuje Alojzij Zoratti, poslatar v Mariboru Schmideder-jeva alica 3. 54

Učence, ki ima veselje učiti se za čevljarja, sprejme Anton Trošt, Maribor, Stolna alica 2. 56

Črevljarski učence se takoj sprejme; Gradec, Klosterwiesgasse 12, Krainz. 56

Proda se nov harmonij ameriške vrste, 25 oktarov, 3 vrste jedikov, 12 registrov; harmonij ima jako lep in močan glas, ki bi bil tudi pripraven za ksko podružnico. Več pove Iv. Kacin, Otalež, P. Ljirja. 46

Peni Feldin v Zalcu 38 ima še nekaj v popravilo sprejetih ur v ahrambi. Ker je njen mož Matija Feldin urar v Zalcu pr d meseci umrl, se pozovejo lastniki ur, da po iste v toku česa meseca pridejo v zalogi ima še tudi veliko novih ur in veržice najboljše vrste, katere so valed opustive obrti, po najnižji ceni prodajajo. 57

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, katero izvedujem že 25 let, se mi je posrečilo s časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (luskin) na glavi, to je

Kaplor št. I

Cena je (franko na vsako pošto): 1. lončič 3 K 60 vin., 2. lončica 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Juršič, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povozjem.

†
Josipina dr. Sernčeva roj. Srebre naznanja v svojem in v imenu svojih otrok vnukov, brata in sestre in cele rodbine potrtim srcem pretužno vest, da je njen iskreno-ljubljeni soprog

dr. Janko Serneec,

odvetnik v Mariboru

danes, 25. januarja 1909 mirno v Gospodu zaspal v 75. letu svoje starosti.
Pogreb dragega ranjkega je v sredo 27. januarja ob 4^h od hiše žalosti, Cearska cesta šte. 4.
Sv. maša zadušnica je v četrtek, 28. januarja ob 9^h v stolni cerkvi.
Blag mu spomin!
Maribor, 25. januarja 1909.

Micka Sernčeva, omožena Koprivnik-ova, c. kr. profesorja soproga v Mariboru,
Josipina Sernčeva, omožena Rudelf-ova, odvetnika soproga v Konjicah,
Vanka Serneec v Mariboru,
Božena Serneec, c. in kr. učiteljica na mornarski meščanski šoli v Pulju,

Dr. Janko Serneec, zdravnik v Celju,
Ing. Radovan Serneec, c. kr. višji inženier v Brežicah,
Dr. Vladimir Serneec, odvetnik v Mariboru,
Ing. Dušan Serneec, zastopnik družbe Union A. E. G. v Ljubljani,

Dr. Josip Serneec, odvetnik v Celju, brat,
Ana Serneec, učiteljica v p. v Gradcu, sestra,
Ivan Koprivnik, c. kr. profesor v Mariboru,
Dr. Ivan Rudolf, odvetnik v Konjicah, zeta.

Marijana Sernčeva roj. Srebrečeva, sinaba.
Vojteh stud. forest., Mara in Ivan Koprivnik, Peter in Pavel Serneec, Ivo, Vladimir, Dušan, Hanzi, Vida in Bra ko Rudolf, vnuki.